

tudi kak višji častnik mimo glavne straže, naj stražnik tudi zvoni, kot bi plat zvona bil — Izmajlov se ne gane, njega vse nič ne briga, on neče za ničesa drugega vedeti, kot za počivanje in lenarjenje. Včasih so mu rekli tovariši:

— Ej, Izmajlov! Te bodo že zalotili. Ti bodo že dali za tvojo ponočno suknjo v stražnici in za tvoje straženje v ponočni suknji.

Kaj pa bo? — odgovoril je mirno lahkoživec. Že petdeset takih straž se je dobro izteklo. Če jih mine še petdeset in me pri stoteri zalotijo, mi ne bode žal, če jeden pot nemirno prebijem za sto drugih.

Izmajlov račun je bil zanesljiv. Preživel je v Varšavi tri leta, in vedno je lenaril na straži, pa ga vendar niso zalotili. Naposled se je tudi njemu izneverila sreča.

Nekoč se je pripeljal cesarjevič z načelnikom generalnega štaba Kuruta v Brilevsko hišo. Opazil je, da mu je prišla skazat čast straža brez častnika.

— Kje je častnik? — vprašal je veliki knez staršega podčastnika.

— Šel je po potrebi.

Cesarjevič je pogledal na uro in čakal deset minut, stopil iz voza in šel v stražnico, kjer je našel Izmajlova v nočni suknji, šlapah in nočni čepici. Si li morete misliti obojih presenečenje. Ne spregovorivši besede, prime cesarjevič stražnega častnika za roke, pelje ga ven pred stražnico in reče k načelniku generalnega štaba, sedečemu na vozu!

— Kuruta, poglej ga, kakšen dečak je!

In to rekši, je obrnil Izmajlova okrog na vse strani. Nesrečni častnik je držal z jedno roko vkupe nočno suknjo, da ne vidijo, kako pomanjkljivo je spodaj napravljen, z drugo je pa prevzdigoval svojo nočno čepico, in delal cesarjeviču nizke, popolnoma kitajske poklone in govoril z žalostnim glasom:

— Kriv sem, vaša visokost! poslednji pot v svojem življenji, nikoli več.

Podoba Izmajlova je bila tako smešna, da bi bila veliki knez in pa Kuruta kmalu popokala od smeha. Ta občni smeh je rešil Izmajlova: zaprli so ga štirinajst dnij na glavni straži. Kmalu nato ga je neka figurantinja vjela v mreže, oženil se je, poslovil se od vojakov, da bode na deželi lenaril, kakor mu bode ljubo, in se mu ne bode treba nikogar bati. Ne ve se pa, če je še nadalje vadal svoj lirični talent. Morda kedaj izidejo njegova dela in zatemne vse stare in nove pesnike lirike.

(Dalje sledi.)

Poučni in zabavni drobiž.

Prvi nemški časopis je bil začel 1609. leta izhajati. Jeden iztis tega lista je spravljen v heidelberški vseučiliški knjižnici. Kje se je ta list tiskal, ni razvidno.

Nekaj o zdravilnem cipivu (Heilserum) proti davici. Zdravljenje davice s cepivom postalo v Ljubljani splošno veljavno še le v drugi polovici lanskega leta. Pokazalo se je v vsakem obziru priporočljivo in pri večini slučajev jedino uspešno. Lani je bilo v Ljubljani uradno izglášenih 281 da-

vičnih bolnikov. Od teh se je zdravilo 147 bolnikov s cepivom, 134 pa na drug način. Od cepljencev je ozdravelo 90 5 %, od necepljencev pa le 55 3 %. Umrljivost se je pri necepljenih v primeri z letom 1894. še zvikšala za 27 %. Te številke neovrgljivo dokazujejo, kako ničevi in prazni so pomisleki zdravnikov, ki nasprotujejo cepljenju in trdijo da je bilo zdravljenje s cepivom le zategadelj tako uspešno, ker so bili slučajji davice sploh lahki. Ker je pa cepljenje zdaj povsod in splošno razširjeno, se bo kmalu še ona peščica zdravnikov, kateri so zdaj še nasprotniki cepljenja, prelevila v njegove pristaše. Cepljenje priporoča tudi priprosta in ročna raba zdravila, katero je popolnoma nenevarno. Le 6 % cepljenih bolnikov je dobilo namreč še kako drugo bolezen. Dokazano ni, da je to bolezen preuzročilo cepljenje, dokazano pa je, da so vsi ti bolniki ozdraveli. Cepivo se dobiva vsigdar zdravniško pregledano, sveže in ceno za premožnejše ob lastnih stroških, za ubožne brezplačno v c. kr. Rudolfovi bolnici na Dunaju. Ceni in olajšani dobavi (zasluga visoke c. kr. deželne vlade, se je tudi zahvaliti, da je umrljivost davice sploh z leta 1894. na leto 1895. pala z 42 % na 26 3 %. Konečno še nekoliko podatkov o cepljenju samem. Prvi dan bolezní je bilo cepljenih 122, od katerih jih je 13 umrlo; drugi dan 20, umrl nobeden, tretji dan 2, umrl nobeden, pozneje trije, umrl 1. Slučajev je bilo 24 lahkkih 81 srednjih, 42 težkih. Komplikacije so se pokazale izključivo le pri onih bolnikih, ki so bili cepljeni prvi dan bolezní. Cepivo je bilo v 124 slučajih iz c. kr. Rudolfove bolnice na Dunaji, v 23 pa iz Hoechst na M.

Novice.

— Pri dopolnilnih volitvah v občinski svet ljubljanski, ki so se završile danes, so bili v vseh treh razredih izvoljeni od narodne stranke priporočeni kandidati in sicer v III razredu gg.: Fran Mally, usnjar in posestnik, Jakob Dimnik, mestni učitelj, Oroslov Dolenc, svečar in hišni posestnik, Jakob Zabukovec, c. kr. višji računski svetnik v p. in Josip Turk, izvošček in hišni posestnik; v II razredu gg.: dr. Ivan Tavčar, dež. odbornik, advokat in hišni posestnik, Ivan Vladimir Hrasky, deželni inženir in dr. Lovro Požar, c. kr. gimn. profesor; v I. razredu gg.: dr. Karol Bleiweis, vitez Trsteniški, deželni primarij in hišni posestnik in Vaso Petričič, veletržec in hišni posestnik. Gg.: Fran Mally, Jakob Dimnik, Josip Turk in dr. Lovro Požar so na novo voljeni, ostali so bili že prej občinski svetniki. — Nasprotna stranka se je samo v tretjem razredu udeležila volitve.

— Pomožni odbor dunajski za poškodovane po potresu, pri katerem se je obilo zaslug izteklo g. dvorni svetnik Šuklje, je poslal vsega skupaj za nesrečne Ljubljance 165 660 gld 46 kr. Sedaj je pomožni odbor prenehal z nabiranjem.

— Dunajska občinska delegacija, zastopajoča občinski svet, sklenila je v svoji seji dne 9. aprila t. l. izreči odboru „Glasbene Matice“ v imenu stolnega mesta dunajskega zahvalo za prireditve dveh dobrodelnih koncertov.

— Kranjska hranilnica je pri svojem običnem zboru dne 9. aprila t. l. sklenila nakupiti za 14 900 gld glavninskih delnic za vrhniško železnico in je dovolila 44 339 gld. raznih podpor in sicer: Za dobrodelni namene 6580 gld. za učne namene v podporo šolam 9350 gld., v podporo učencem pa 4195 gld.; za občekoristne namene, zavode in društva 12 330 gld. itd. Hranilnično upravno premoženje znaša 37,296 92 gld. 13 kr. Na hipotekah ima hranilnica izposojenega 15,553.003 gld. 80 kr. Vloge znašajo 31,719.945 gld. 44 kr.

— Usposobljenostni izpiti za meščanske in ljudske učitelje se prične v Ljubljani dne 4. maja t. l.

— **Umrli** je dne 15. aprila v Celju učitelj jugoslovanskih jezikov na graškem vseučilišču, odlični slovenski jezikoslovec dr. Vatroslav Oblak. Časten spomin bodi mej nami še mlademu a učenemu jezikoslovcu našemu!

— **Pri Mariji pomagaj na Brezjah** je s 1. majem počenši ob delavnikih vsakdanja sv. maša ob $\frac{1}{4}$ 10 uri, ob nedeljah in praznikih pa služba božja ob $\frac{1}{2}$ 11. uri dop. Ob praznikih Matere Božje je tudi zjutranje opravilo ob $\frac{1}{2}$ 7. uri

— **Domači umetnik kipar g. Alojzij Gangel** je po naročilu g. ces. svetnika Iv. Murnika ravno dodelal na pokopališču nad rakvijo nepozabne rodoljubkinje in dobrotnice gospe Marije Murnikove prekrasni nagrobni relief iz kararskega marmorja, ki nam predstavlja milodarnost, ki je dičala prerano umrlo pokojnico. Izdelovatelj in naročnik sta si postavila s tem reliefom lep spomenik tudi sebi, prvi, ki je to li mojstersko dovršil delo, drugi pa, ki je podpirajoč domačo umetnost, dal napraviti to dragoceno delo, kakoršnega dosedaj še ni bilo na ljubljanskem pokopališču.

— **Zgradba doma »Glabene Matice«** se je oddala stavbeniku g. Viljemu Treotu, kot najcenejšemu ponudniku.

— **Stavbo gimnazijskega poslopja v Kranju** je občinski svet oddal v svoji seji dne 19. aprila t. l. kranjski stavbeni družbi za 88.000 gld. Proračun stavbenih stroškov se je glasil na 110.700 gld. Kranjska stavbena družba je bila najcenejši ponudnik.

— **Tržiška železnica.** Konzorcij za zgradbo železnice Kranj-Tržič je pod načelstvom drž. poslanca Nj. prevzvišenosti gosp. barona Schwegla zopet storil vse potrebne korake, da če le moč, dožene končno zgradbo te posebno za industrijski Tržič zelo potrebne železnice. Ravnatelj S. Rieger pri sv. Ani je tem povodom izdal brušurico, v kateri opisuje vsa dosedanja prizadevanja za zgradbo te železnice.

— **Dobrodelne predstave v gledališču** v korist Josefinum-u v Ljubljani bodo nemške dne 29. in 30. aprila t. l., slovenska pa 9. maja t. l.

— **Obdačenje sejmskih pristojbin.** Minole dni se je razpravljalo pri upravnem sodišču na Dunaju o pritožbi mesta dunajskega, proti deželnemu finančnemu ravnateljstvu, ki je zahtevalo za pristojbine od sejmskih prostorov dohodninski davek in to za l. 1886 do 1891. Davčna oblast je mnenja, da so sejske pristojbine dohodek občinskega premoženja in kot take davku podvržene. Občina pa trdi, da je ta dohodek le neki davek, ki se pobira na podlagi sejskega reda in je tudi v obrtnem redu kot davek oznamenovan. Sejmski denarji tudi niso noben ekvivalent za uporabo prostora. Propis dohodninskega davka torej ni utemeljen. Upravno sodišče je odločilo v smislu mnenja mestne občine Dunajske.

— **V Velikih Laščah** napravili so za župno cerkev nov velik zvon težek 49 centov. Dne 14. t. m. so ga slovesno dvignili v cerkveni stolp. — Ondotni rodoljubi so osnovali tudi dne 18. aprila posojilnico. Opaža se, da se Velikolaščani zadnji čas prav marljivo gibljejo.

— **»Gorenjski Sokol«** ima svoj prvi občni zbor v nedeljo dne 3. maja v Kranju

— **Vojaška vest.** Prvi bataljon 27. pešpolka v Gradci je prestavljen v Ljubljano, v Gradec pa je odšel dosedaj v Ljubljani bivajoči 3. bataljon tega polka. Nagla premestitev prvega bataljona iz Gradca izvršila se je, ker se je moštvo tega bataljona in v Gradci se nahajajočega bosenskega bataljona, večkrat spoprijelo in so se ponavljali krvavi pretepi.

— **»Trgovsko in obrtno podporno društvo«** snujejo v Gorici. To društvo naj bi imelo namen privabljati v Gorico slovenske trgovce in obrtnike, ki naj bi si z podporo rečenega društva opomogli in postali trdni steber Slovenstva v Gorici. Zavedni in složni Goričani so nam porok, da bo to društvo vspešno delovalo.

— **Ljubljanske okrajne bolniške blagajne** občni zbor bo dne 30. t. m. ob 7. uri zvečer v mestni dvorani.

— **Edengoldinarskih bankovcev** se je do konca marca 1896. vzelo iz prometa in uničilo za 56.912.529 gld. V prometu jih je še za 970.832 gld. Vseh teh bankovcev se je l. 1894. izdalo za 57.883.361 gld.

— **V mestno hranilnico v Novem mestu** je meseca marca 1896. vložilo 106 strank 21.149 gld. 42 $\frac{1}{2}$ kr. Izposojilo se je 25 strankam 13.920 gld.

Boj mej ribami sabljačami.

Nedavno zapazili so na parniku, ki vozi vsaki dan redno med luko San Pedro v Kaliforniji in okoli trideset milj oddaljenim otokom Santa Karolina hud boj mej somovo samico in ribo sabljačo. Jedno miljo od parnika vzdignil se je meglen hribec, ob čegar vznožji je črn rep tolkel ob vodo.

Som se je obrnil, toda druga riba ni nehala tolči ob vodo, končno pa je bruhnila morsko vodo od sebe ter izginila pod površjem. Riba sabljača je tolkla s svojim dolгим, ostrim, špičastim repom (mečem) ob soma, dokler ga ni zadela na občutljivo mesto ter ga tako premagala.

Taki boji niso nič nenavadnega. Ribiči loveči some, imajo pogostoma priliko opazovati na telesu ubitih somov rane, katere je prizadela riba sabljača. Zadnja navadno napada, a redko se ji posreči umoriti soma. Tudi med ribami sabljačami pogostoma nastanejo taki boji. Ob nekem drugem obrežji zapazila sta lani dva ribiča dve ribi sabljači vzdigniti se iz morja. Videla sta, kako sta ribi plavali po vodi ter nazadnje v dotiko prišli. Boj je nastal naposled. Ribi sta tolkli z repom jedno drugo. Toda dvoboj se jima ni posrečil in zato sta šli narazen. Jedna ranila je drugo z repom pod očesom, drugi se udarec ni posrečil. Zategadelj skušala je druga ubežati, toda prva jo je nato prebodla s svojim repom. Repa ni poprej potegnila iz telesa, dokler ni druga riba nehala plavati. Zmagalka popustila je boj. Premagano ribo navadno vlove ribiči. Strašne so rane umorjene ribe, katere je prizadela riba zmagalka. Te rane so dokaz, da mora biti moč repov velikanska.

Rep tvori koščen, oster podaljšek. Zgornje čeljusti nima zobov. Spodnja čeljust je trda ali koščena. Riba sabljača je s svojimi velikimi, naprej stoječimi očmi in s svojim veslu podobnim, močnim repom prava podoba hitrosti in vstrajnosti. Kadar plava po morju z največjo hitrostjo, tedaj zamore s svojim repom predreti lesen ladjin rilec, akoravno bi bil slednji okovan z bakrom.

Na parniku „Dreadnought“ opazili so boj med temi ribami. Kmalu nato opazili so luknjo v ladiji in so morali zategadelj veslati proti luki. Zdaj še le so videli, da je riba sabljača s svojim repom predrla zunanje bakreno okovje in ob enem parnikovo steno, ki je bila narejena iz debelega hrastovega lesa. Predrla je vso steno ter poleg tega še sod, ki je bil v parniku ob steni. Rep se je zlomil ter po nekoliko služil luknji v zamašek.